DE RATEL

Kwartaalblad over de Huizer historie

Losse nummers € 3,50

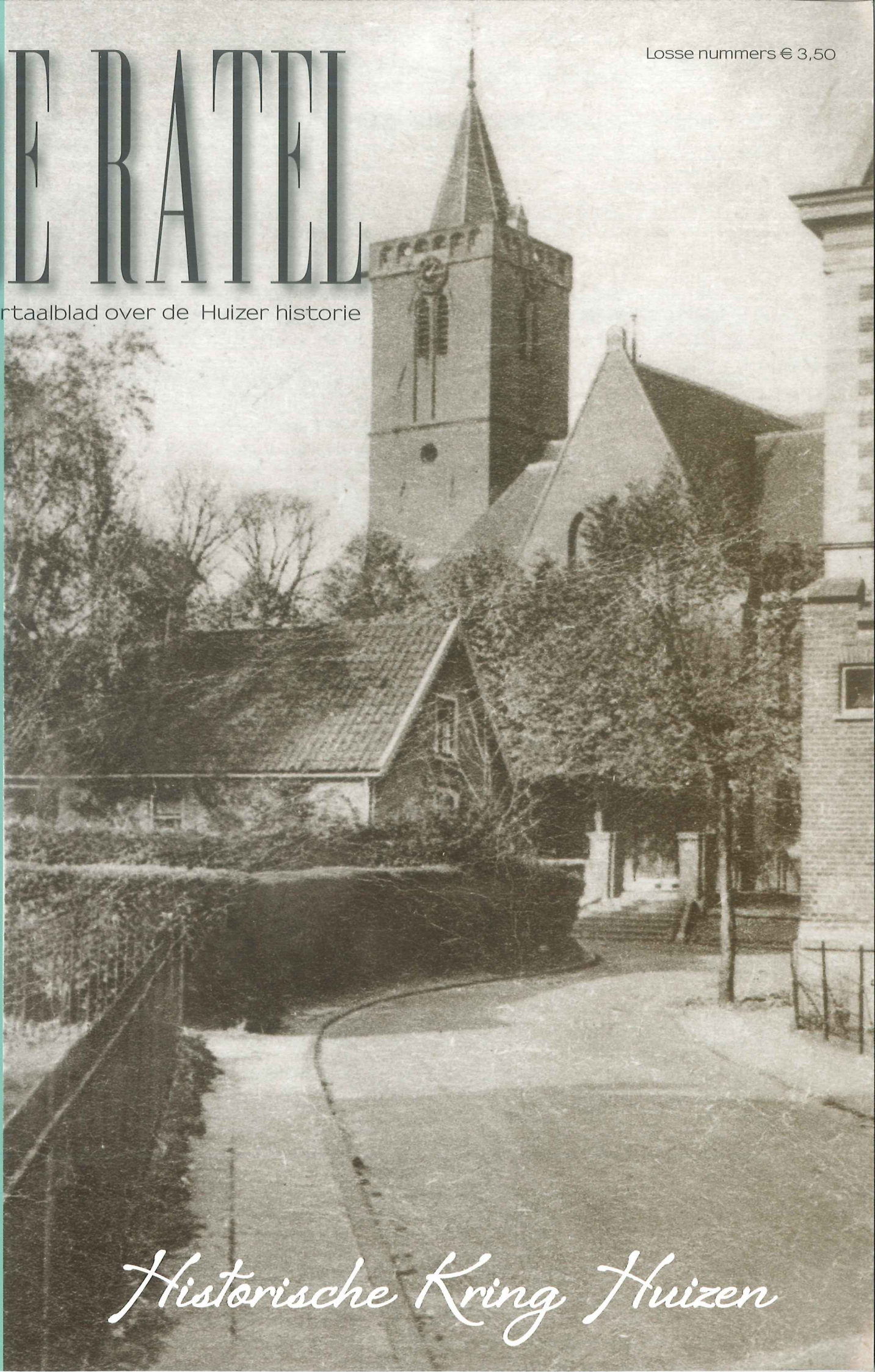

Historische Kring Huizen

33e jaargang / nummer 1 / februari 2014

Historische Kring Huizen

Vereniging Historische Kring Huizen
postadres: Melkweg 36, 1271 TG Huizen, telefoon 035-5244003
www.historischekringhuizen.nl
E-mail: info@historischekringhuizen.nl
Facebook: facebook.com/historischekring.huizen

Bestuur

Voorzitter:	mevr. I. Groothoff, Stroomzijde 28, 1261 ZW Blaricum, telefoon 035-5258792
Vice-voorzitter:	M. Heemskerk, Noordwal 61, 1274 AB Huizen
Secretaris:	D. Brugge, Melkweg 36, 1271 TG Huizen, telefoon 035-5244003
Penningmeester:	mevr. M. Westland- Rebel, Joost Banckertstraat 77, 1272 BG Huizen, telefoon 035-5262505

Werkgroepen

In onze vereniging zijn een aantal werkgroepen of personen actief met een bepaald onderwerp. Een bijzondere plaats neemt de werkgroep Klederdracht in. Naast historisch onderzoek geeft deze werkgroep ook presentaties in Huizer klederdracht. De werkgroep Dialect is een voortzetting van de Huizer Dialect Werkgroep welke van 1972 tot 2001 zelfstandig heeft gefunctioneerd. Voor meer informatie over de werkgroepen kunt u zich wenden tot de secretaris of tot de contactpersonen:

Werkgroep Archief:	D. Brugge, telefoon 035-5244003
Werkgroep Beeld en geluid:	C. Sijl, telefoon 035-5252873
Werkgroep Dialect:	mevrouw drs. D. van Herwerden-Eendebak, telefoon 035-5252851
Werkgroep Genealogie:	mevrouw S. Scholtz-Bunschoten, telefoon 035-5241594
Werkgroep Handel en industrie:	Vacant
Werkgroep Huizerdag:	J.C. Rebel, telefoon 035-5260580
Werkgroep Klederdracht:	mevrouw S. Scholtz, e-mail klederdrachtgroephuizen@xs4all.nl
Werkgroep Oude Begraafplaats:	informatie in het archief
Werkgroep Visserij:	K.H. Westland, telefoon 035-5242006

Diverse

Archief:	Achterbaan 82 (*'t Schoutenhuis*), 1271 TZ Huizen, telefoon 035-5250223. Geopend op maandag van 09.15 uur tot 14.00 uur; uitgezonderd de eerste maandag van de maand.
Ledenadministratie:	D. Brugge, Melkweg 36, 1271 TG Huizen, telefoon 035-5244003
Lidmaatschap:	De bijdrage per jaar is minimaal € 15,00 per persoon of € 17,50 per gezin of voor een organisatie. Voor leden woonachtig in het buitenland geldt een toeslag. Het lidmaatschap gaat in per 1 januari. De reeds verschenen nummers van de Ratel van de lopende jaargang worden toegezonden. Het lidmaatschap wordt automatisch verlengd, tenzij voor 1 december schriftelijk bericht van opzegging is ontvangen bij de ledenadministrateur.
Giften en legaten:	De vereniging is erkend als instelling van algemeen nut en betaalt daardoor minder of geen *successierechten. Uw bijdragen, contributies, giften, periodieke schenkingen en erfstellingen kunnen fiscale voordelen bieden. Indien u meer informatie wenst, graag contact opnemen met de penningmeester.*
Bankrelatie:	Rabobank nummer NL50 RABO 0329 9603 69
Handelsregister:	Kamer van Koophandel te Hilversum, nummer 40517042
Oprichtingsdatum:	11 oktober 1979

De vereniging stelt zich onder meer tot doel het bevorderen en verbreiden van de kennis over de cultuur, dialect, folklore, geschiedenis en klederdracht van de gemeente Huizen. Zij tracht dit doel te bereiken door steun te geven aan historisch onderzoek en het uitgeven van publicaties. Verder door het organiseren van bijeenkomsten, excursies, lezingen, presentaties en tentoonstellingen. Ook ijvert zij voor het behoud van de cultuurhistorische en karakteristieke waarden van de gemeente Huizen. Leden van de vereniging Historische Kring Huizen krijgen vier keer per jaar het verenigingsblad de 'Ratel' toegestuurd. Voorts is er vier keer per jaar een lezing met gratis entree voor leden van de Historische Kring Huizen.

Ratel

De 'Ratel' is een uitgave van de Historische Kring Huizen. Het blad verschijnt vier keer per jaar in de maanden februari, mei, september en december. De inhoud valt onder verantwoordelijkheid van de redactie, behoudens bestuursmededelingen.

Redactiecommissie:	Klaas Westland, Janny Stevens-Melein, telefoon 035-5250977
Eindredactie:	Wendy van Noppen, telefoon 035-5253783
Redactieadres:	mevrouw W. van Noppen, Brede Englaan 12, 1272 GS Huizen, telefoon 035-5253783
E-mail:	ratel@historischekringhuizen.nl
Drukwerk:	Drukkerij J. Bout & Zn. te Huizen, telefoon 035-5253293
Jaarindex:	F. Schraverus
ISSN:	1384-8437
Losse nummers:	*€ 3,50 per exemplaar of € 14,00 per jaargang plus verzendkosten. Losse nummers van de 'Ratel' zijn verkrijgbaar bij de museumwinkel van het Huizer museum of bij de secretaris.*
Overname artikelen: *©2014 HKH, overname uitsluitend na schriftelijke toestemming redactie.*

Kopij:	Kopij, liefst vergezeld van foto's, schriftelijk inleveren op het redactieadres. Bij voorkeur per e-mail in Word. Auteursinstructies zijn beschikbaar.

De Ratel gaet

Zoals u ziet, is de Ratel dit nieuwe jaar goed begonnen en wel met een nieuw voorblad. De foto vonden we in ons eigen archief - het jaar van de opname is niet bekend - en we danken de medewerkers van Drukkerij Bout voor de professionele uitvoering. Het is de bedoeling om voortaan ieder jaar een andere foto uit ons archief te kiezen. Suggesties worden graag ontvangen. Ook de vormgeving binnen in het blad is hier en daar verlevendigd door nieuwe kopregels en door waar dit mogelijk was de tekst in twee kolommen te zetten.
Een ander nieuwtje is dat we sinds kort te volgen zijn op Facebook! In de volgende Ratel zal hierover meer worden verteld, maar u kunt nu al kijken wat daar geboden wordt en de vele reacties lezen.

Een verheugende andere ontwikkeling betreft de plannen van de Dialect Werkgroep om een Woordenboek Huizer Dialect uit te geven. We hopen dat dit project snel van de grond kan komen. Tijdens de jaarvergadering zal Ineke van Herwerden hierover berichten.

De ledenavond op 18 februari is gewijd aan 19e en 20e eeuwse naald- en kloskant. Twee jonge mannequins zullen laten zien hoe de kragen, sjaals en andere onderdelen van kleding werden gedragen. De 'oude tijd herleeft'!

Als u dit leest, is de jaarlijkse bijeenkomst van bestuur en vertegenwoordigers van de werkgroepen op 5 februari 2014 al achter de rug. Op het moment van schrijven is dit nog niet zo, maar we kijken uit naar een levendige gedachtewisseling. Op allerlei gebied wordt er hard gewerkt, maar nieuwe leden van werkgroepen blijven welkom. Op blz. 2 van dit blad vindt u de namen en telefoonnummers van de coördinatoren.

Namens het bestuur, graag tot ziens bij onze activiteiten

Ingrid Groothoff (voorzitter)

Agenda

18 februari 2014 - 20.00 uur
Lia Bouwmeester vertelt over met de hand gemaakte naald- en kloskant uit de 19e en 20e eeuw (handwerk).
In de Boerderij, Hellingstraat 9.

20 mei 2014 - 20.00 uur
Jaarvergadering.in de Boerderij.
Na de pauze houdt Roel Huizinga een (dia)lezing over 'De vogels om het water'.

16 september 2014 - 20.00 uur
Muzikale Verbeelding, een diapresentatie door Sjaak Verboon over Eindeloos Mongolië.
In de Boerderij.

18 november 2014 - 20.00 uur
Leven en werk van Bouwmeester P.J.H. Cuijpers, een dialezing door Dick Keijzer.

Van de redactie

Na een gedicht in dialect van Klaas Schipper over een vakantie op Ameland, gaan we verder met de wel zeer bijzondere vondst op Huizer grondgebied van een gouden Vikingring uit de vroege middeleeuwen. Anton Cruysheer (voorzitter van AWN-Archeologie, afdeling Naerdincklant, Tussen Eem en Vechtstreek) en Luit van der Tuuk (Museum Dorestad in Wijk bij Duurstede) vertellen hierover. Eveneens bijzonder is in het kader van de herdenking van 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden het originele programmaboekje van de viering in Huizen op maandag 25 en dinsdag 26 augustus 1913. Veel verschillende activiteiten werden ontplooid en van sommige staan de namen van de deelnemers er bij. Onder de kop 'Toerisme en Huizen in de vorige eeuw' gaan we verder in op de boottochten vanuit de haven van Huizen in de jaren 1935 - 1937 (zie ook de Ratels van september en december 2013). Er blijken twee firma's drie stoomjachten te hebben geëxploiteerd. Dan verwerkte Henk Schipper de aanvulling van Harmen Kos op de muurankers in de vorige Ratel. Tenslotte: de vorige keer was u een knipkaartje voor de fietsenstalling bij zwembad de Sijsjesberg beloofd, maar... dit verviel vanwege ruimtegebrek en was in het stukje van de Redactie blijven staan... Excuses - nu is het wel opgenomen.

Veel leesplezier gewenst,

Wendy van Noppen

Van de dialectwerkgroep

Mogelijk weet u nog niet van de plannen die de Dialect Werkgroep heeft om een Woordenboek Huizer Dialect uit te geven. Er zijn voldoende mensen die het dialect nog spreken en die mee

willen werken. Er is een lexicograaf gevonden die ervaring heeft met het samenstellen van woordenboeken, met name het Derreper woordenboek (uit Egmond)..

In Huizen hebben we vier publicaties, een archief op kaartsysteem en een aantal artikelen. In samenwerking met het Meertens Instituut is in het verleden een grammatica en een spelling ontwikkeld, materiaal genoeg om van uit te gaan. Het enige dat nog ontbreekt is geld - een en ander zal ongeveer 20.000 euro kosten. Dus ben ik een zoektocht gestart naar financiering.

Er zijn inmiddels drie fondsen aangeschreven, ik heb contact met de gemeente Huizen en we denken aan plaatselijke ondernemers. En dan zijn er nog wel enkele mogelijkheden. Zodra er toezeggingen zijn voor sponsoring, kunnen we starten. We zullen u op de hoogte houden.

Dan: als u nog geen vakantieplannen heeft, brengt het onderstaande gedicht van Klaas Schipper u misschien op een idee.

Ineke van Herwerden

Amelangd

We wazzen mót vekantie naer Amelangd
Hoo binnen we daer nou toch annëlangd
Want ik hou helemól niet van strangd
Toch stapten ik óp de pont, bij m'n volle verstangd
We kwammen vailig an de overkangt
Mar lieve minsen, wat een zangd
Gelukkig was 't mooi weer, daer hadden we naer vurlangd
Mar leg je de hele dag in 't zonnetjen, dan bin je 's aauwus annëbrangd
Gelukkig had ik nog een biertjen achter de hangd
Dan kón ik m'n móngd effies spølen, dee zat vol mót zuufzangd
Je kannen d'r oëk lekker eten, in een resterangt
In een darpie of in de duinen, net waar je naer vurlangt
Ze hemmen daer oëk een toren, dee of en too brangdt
As je dat zienen dan denk je, wat is daer an de hangd
Mar daer zaiën ze too, 't is mar goeëd dattie of en too brangdt
Want aarst leggen d'r 's marreges allemól boëten óp 't strangd
Bij noordwesten wijnd spølt d'r van alles an langd
Touwen, hout, kratten en of en too damesverbangd
's Marregesvroog loëpen d'r dan minsen langest de kangt
Ze hemmen een mangde in d'rlui hangd
Alles wat ze vijnden raakt daer in belangd
Mar as ze ësnapt wurren, krijgen ze trammelangt
En kómmen ze met d'rlui kóp in de krangt
Nae een weekie leven boven ónze stangd
Góngen we weer óp huis an, héël nonchalangt
Weer met de pont, mar nou naer de are kangt
Nae een poossie stóngen we weer óp 't vastelangd
En too zag ik de Ouwe Kerk weer, wat had ik daer naer vurlangd.

Klaas van IJs van Jaap en Janne van IJzuk.

(Klaas Schipper)

Gouden Vikingring uit de gemeente Huizen

Gouden Vikingring uit de gemeente Huizen
Anton Cruysheer en Luit van der Tuuk

In november 2013 deed detectorzoeker Mark Eybers uit Bussum een zeldzame vondst. Op een akker aan de Oud-Bussumerweg in de gemeente Huizen vond hij een fragment van een gouden, zogenaamde Vikingring uit de vroege middeleeuwen.

Beschrijving

De ring is in een convexe vorm gehamerd uit een recht stripje goud. Aan de voorzijde zijn versieringen ingeponst in de vorm van verspringende driehoekjes waaruit rondjes zijn uitgespaard. Deze zogenoemde pellet-in-triangle-stijl is kenmerkend voor de cultuur en vormentaal van de Noormannen. Langs de randen zijn kleine rondjes ingeslagen. Het ponswerk is niet erg vakkundig uitgevoerd, waardoor de versiering een wat rommelige indruk maakt.

Het oppervlak is sterk gesleten, waardoor er hoeken missen van vrijwel alle ingeponste driehoekjes. Vermoedelijk is deze slijtage al tijdens het dragen van de ring ontstaan.
Er is slechts een afgebroken deel van de ring bewaard met een lengte van 15 mm. Desondanks is te zien dat die niet taps naar de uiteinden toeloopt, zoals meestal het geval is bij Scandinavische ringen. (Zie afb. 1)

Afb. 1. Gouden Vikingring uit circa 850-925, lengte 15 mm. (foto: Mark Eybers, bewerking Anton Cruysheer)

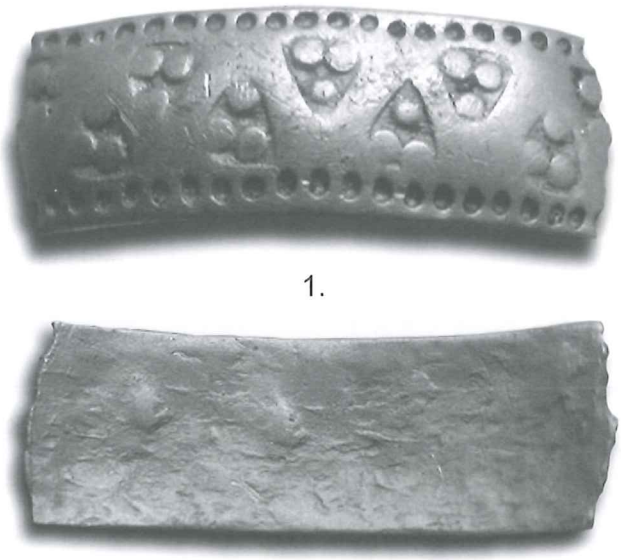

1.

Zeldzaam

De vondst is zeer zeldzaam. In Nederland is eenmaal eerder een vergelijkbaar exemplaar gevonden met soortgelijke versiering: in de vroegmiddeleeuwse handelsplaats Dorestad (Wijk bij Duurstede). Net als het exemplaar uit Huizen is deze versierd met verspringende driehoekjes en kleine rondjes langs de randen, maar wijkt af doordat er slechts één rondje per driehoek is uitgespaard. (Zie afb. 2).[1]

Tientallen overeenkomstige ringen zijn gevonden in Scandinavië en de Danelaw, het door Noormannen bezette deel van Engeland. De vorm en de decoratie zijn typisch voor vingerringen, armbanden en halsringen uit de tweede helft van de negende eeuw en de tiende eeuw die van Scandinavische graven en schatvondsten bekend zijn, bijvoorbeeld in Tarup (Denemarken) en Asarve (Gotland).[2] In Scandinavië zijn de meeste ringen van zilver, maar ook gouden exemplaren komen daar voor.[3] Het valt op dat de meeste ringen - in tegenstelling tot het Huizer exemplaar - taps toelopende uiteinden hebben die al of niet in elkaar gevlochten zijn.

Gelet op het aspect 'Viking' en 'goud', werd verwacht dat de vondst wel aantrekkelijk zou worden gevonden door de media. In overleg met de vinder werd daarom in december 2013 een persberichtje uitgestuurd naar de lokale bladen. Inderdaad werd het een kleine 'mediahype' en werden de auteurs en de vinder meermaals gebeld voor een interview en toelichting. Er werden zelfs twee televisieopnames gemaakt waarin de vinder zijn persoonlijke ervaring nog meer voor het voetlicht kon brengen. Niet zozeer de Huizer historie stond daarbij centraal, maar meer de vondst, de zoeker en 'het belang voor Nederland'.

Verklaring

In het Gooi zijn diverse vondsten gedaan uit de vroege middeleeuwen, maar niet eerder van goud. Omdat het in dit geval gaat om een fragment van een gouden ring, kan gedacht worden aan een handels- of betaalobject, waarbij het gewicht leidend was. Het object zal dan zijn gebruikt in de ruilhandel.

Spannend is het om ons af te vragen hoe we de vondst nu verder kunnen verklaren. Omdat de

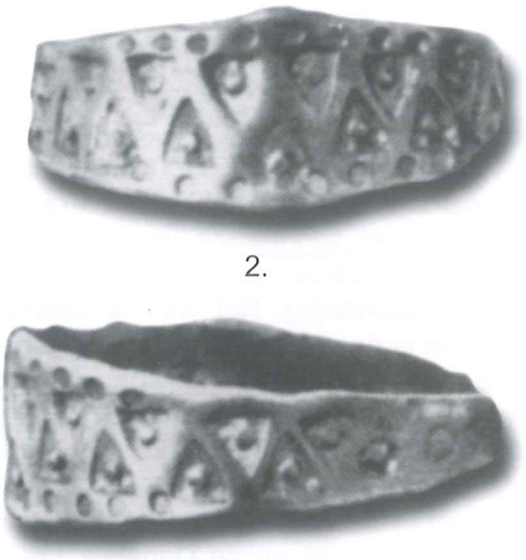

2.

Afb. 2. Gouden Vikingring uit Dorestad. (naar Roes, Vondsten van Dorestad, pl. I, 2)

akker weinig bemest is geweest in latere tijden - met kans op vermenging van vondstmateriaal afkomstig uit de bemesting - is het vrijwel zeker dat de vondst afkomstig is uit de ondergrond en daarmee in relatie staat tot (bewonings)activiteiten in de vroege middeleeuwen. Deze veronderstelling wordt versterkt door de vondst in de jaren '90 uit de vorige eeuw van een muntschatje met zilveren munten uit dezelfde tijd (Karolingische denarii) op een tiental meters afstand.[4] Ook zijn in de nabije omgeving enkele Romeinse vondsten bekend, die eveneens in verband staan tot mogelijke bewoning.

Tot slot

De vondst is gedaan op een terrein dat in eigendom is van het Goois Natuurreservaat, waar de vinder met een vergunning was toegestaan om te zoeken. Een van de regels hierbij is dat eventueel interessante vondsten worden aangemeld voor nader onderzoek, dit is dan ook nagekomen. Omdat archeologische vondsten in de bouwvoor doorgaans aanzienlijk te lijden hebben van landbouwbewerking (door bijvoorbeeld bemesting), mag van geluk worden gesproken dat de vondst is 'gered' en kenbaar gemaakt. We hopen dan ook in de toekomst op meer interessante vondstmeldingen uit de regio die als puzzelstukjes leiden tot vernieuwende beeldvorming van het verleden.

De auteurs bereiden momenteel een overzichtsartikel voor over de vroege middeleeuwen van het Gooi, als vervolg op een artikel over de vroege middeleeuwen van de Utrechtse Vechtstreek.[5]

Geïnteresseerden in de cultuur en historie van de Noormannen kunnen terecht in Museum Dorestad in Wijk bij Duurstede: www.museumdorestad.nl, achtergrondinformatie: www.gjallar.nl Voor geïnteresseerden in de regionale archeologie, zie: www.awn-archeologie.nl/13 en www.geologischmuseumhofland.nl.

Literatuur

Graham-Campbell, J., *Viking Artefacts: A select catalogue* (London 1980).
Hardh, B., *Silver in the Viking Age. Acta Archaeologica Lundensia 8-25* (Stockholm 1996)
Skovmand, R., *'De danske Skattefund fra Vikingetiden og den ældste Middelalder indtil omkring 1150', Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie* (1942), 1-275.
Roes, A., *Vondsten van Dorestad. Archaeologica Traiectina VII* (Groningen 1965).
Thunmark-Nylén, L., *Die Wikingerzeit Gotlands* (Stockholm 1998).
Wilson, D.M., *The Vikings and their Origins* (Londen 1970).

(Endnotes)

1 Roes, *Vondsten van Dorestad.* 6, pl. I, 2.
2 Skovmand, *'De danske Skattefund'*, fig. 19; Graham-Campbell, *Viking Artefacts,* pl. 237; Thunmark-Nylén, *Die Wikingerzeit Gotlands,* pl. 143, 23-28; Wilson, *The Vikings and their Origins,* 105.
3 Hardh, *Silver in the Viking Age,* 131-134.
4 Een artikel hierover is in voorbereiding.
5 In het Jaarboekje van het Oudheidkundig Genootschap Niftarlake, januari 2014.

60 jaar zwembad Sijsjesberg

In 1953 werd zwembad Sijsjesberg geopend en vorig jaar is het zestigjarig jubileum groots gevierd. In ons archief vonden we een knipkaart voor de fietsenstalling. Weet u nog? Red.

Viering 200 jaar Koninkrijk der Nederlanden

30 november 2013 tot en met 26 september 2015 (Zie de website www.200 jaarkoninkrijk.nl voor meer informatie.)

Elke vijftig jaar wordt het jubileum herdacht en gevierd. Huizen heeft in 1913 het honderdjarig jubileum met veel enthousiasme inhoud gegeven. Het programma voor 25 en 26 augustus dat recent gevonden is, volgt hieronder, in de oude spelling. Bijgaande foto's komen uit het archief van de Historische Kring Huizen. De 'bioscoopvoorstelling' door de H.H. Albert Frères aan het eind van de tweede dag valt op. Kwamen zij uit België? En waar zou de voorstelling gehouden zijn?

Wendy van Noppen

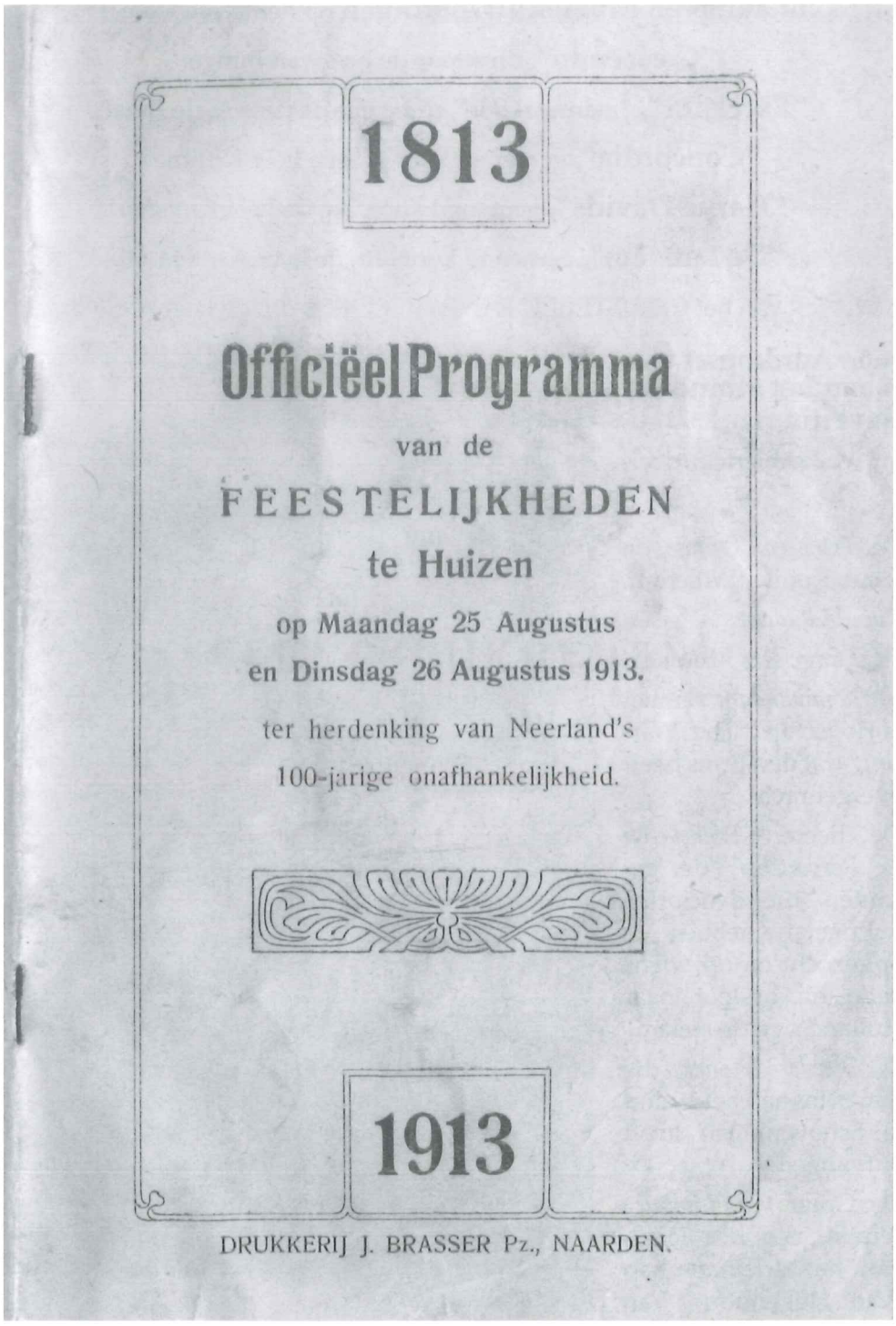

1813

OfficiëelProgramma

van de

FEESTELIJKHEDEN

te Huizen

op Maandag 25 Augustus

en Dinsdag 26 Augustus 1913.

ter herdenking van Neerland's

100-jarige onafhankelijkheid.

1913

DRUKKERIJ J. BRASSER Pz., NAARDEN.

FEESTCOMMISSIE

BESTUUR: E.J. ten Raa, Voorzitter; A. Vos Gjz., Vice-Voorzitter; J. Haafkens, Penningmeester; D. Dolman, Secretaris.

LEDEN: K. Baas, D. Boerhout, A. de Braal, K.L. Braber, W. Haafkens, W. v.d. Haar, J. Koning, H. Kooiker, D. Kruimer, C.W. Kuijsten, H. Moll, J. Nadort, A. Rebel Jz., G.J. Rebel Jz., H.J. Rebel Jbz., H. Schaap Lz., Jb. Schaap Lz., H. Teeuwissen Cz., C. van Zalinge.

Eerste Dag

's Morgens van 7 tot half 8 uur. **Klokluiden.**

Van kwart voor 8 tot kwart over 8 uur Koraalmuziek van den Toren.

Te 9 uur Aanvang der **Godsdienstoefeningen.**

Van 1 tot 3 uur **Zang- en Muziekuitvoeringen** op het feestterrein, te geven door

"Crescendo", directeur de heer van Bunge.

"Excelsior", "mannenkoor", directeur de heer A. de Braal..

"Concordia", gemengd koor, dir. de heer Kruimer.

"Harpe Davids", gemengd koor, dir. de heer Kuysten.

"De Lofstem", gemengd koor, dir. de heer A. de Braal.

Muziek van het CHRISTELIJK FANFARECORPS dir. de heer A. de Braal.

Ongeveer 3 uur: **Aankomst van den Prins aan het strand te Scheveningen.**

De personen, welke hieraan deelnemen, zijn:

1. *De Prins van Oranje*, de latere Koning Willem I.
2. Zijn *Adjudant*.
3 en 4. *Twee Engelsche Vrienden.*
5. *De Kommandant* van het oorlogschip "The Warrior" dat den Prins heeft overgebracht.
6 en 7. De heeren *Fachel en de Perponcher*, de gezanten, die den prins in Engeland hebben opgezocht en op wiens bede hij besloot naar Holland over te steken.
8. *De Reeder Pronck*, die den prins aan het strand te Scheveningen heeft ontvangen.
9. De Graaf van *Limburg Stirum*, een der leden van het driemanschap (Van Hogendorp, Van

De Prins komt aan den wal. Onafhankelijkheidsfeesten Huizen.

Historische Optocht. Onafhankelijkheidsfeesten Huizen.

Bakkerij H. Kruijmer B.V.

Specialiteit in Huizer speculaas en ontbijtkoek

Hellingstraat 14 · Huizen
Tel. 035-5253368

KWEKERIJ SPILT

EENJARIGE ZOMERBLOEIERS
& PRACHTIGE BASKETS
UIT EIGEN KWEKERIJ

GROENTE- EN KRUIDEN PLANTEN

RUIM ASSORTIMENT TUINPLANTEN

Huyskweker

WWW.KWEKERIJSPILT.NL

Huizerstraatweg 2, 1411 GN Naarden, 035-6949288

ALS U GEEN TIJD TE VERLIEZEN HEEFT...

Als het om uw woning gaat gaan ze bij Hagedoorn-makelaars nét een stapje verder, lopen ze nét wat harder. Als dat nét is wat u nodig heeft bel dan 035-526 69 10

Hagedoorn
makelaars

Eemlandweg 2 | 1271 KS Huizen
T 035-526 69 10 | F 035-526 65 89 | info@hagedoorn-makelaars.nl
www.hagedoorn-makelaars.nl

NVM

Damesmode

„De Gunst"

Een vertrouwd adres
in een nieuw jasje.
Een kijkje is zeer
de moeite waard.

Damesmode

„De Gunst"

Lindenlaan 7, 1271 AV Huizen, 035 - 5253747

Frank Walder - Setter Lady - Freya - Sommermann - Toni - Sylbo - Zerres - Gelco - Freetex - Lebeck

Vleeswaren van NICO & ALIE KLEIN Groot in kwaliteit

Kaaphoornstroom 20, Tel. (035) 526 23 15
Beursweg 16, Tel. (035) 525 38 32
HUIZEN

Donderdag op de markt in Bussum, Wilhelminaplantsoen.

Zaterdag op de markt in Huizen, Oude Raadhuisplein.

De Meenthoeve

Meentweg 52 - 1271 PX Huizen

In een monumentaal boerderijtje geven wij kooklessen in de Franse-, Italiaanse-, Thaise-, Indiase-, Spaanse- en Chinese keuken.

Verder verzorgen wij catering van:
- Borrelhapjes
- Buffetten
- Schotels
- Recepties

Ook koken wij een 3- of 4-gangen menu bij u thuis vanaf 6 personen.

Voor informatie en bestelling:
Tel.: 035-5265026
E-mail: meenthoeve@zonnet.nl

Guido Sterk
Juwelier

Oude Raadhuisplein 3 - Huizen

IJzersterk in gereedschap, techniek, veiligheid en service

Vuurwerk

Beslag

Deuren

Sleutels

IJzerwaren

Gereedschappen

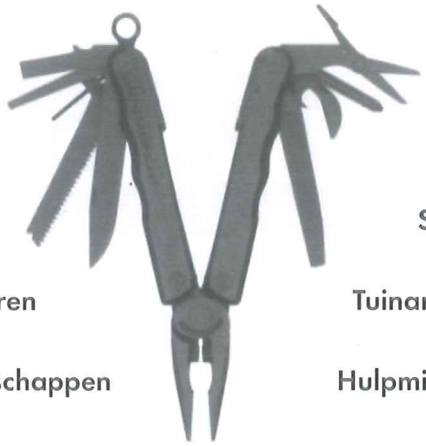

Electra

Horren

Sanitair

Tuinartikelen

Hulpmiddelen

Beveiliging

E NORM

Vos IJzerhandel

Middenweg 21 - 1271 AS Huizen
Telefoon 035 - 52 534 87

LOCK masters

www.vosijzerhandel.nl sinds 1908

VAN DEN TOL
opticiens

Oude Raadhuisplein 4, 1271 RH Huizen
Tel. 035 - 525 38 55
plein@vandentolopticiens.nl

Oostermeent-Oost 84, 1274 SN Huizen
Tel. 035 - 525 38 53
oostermeent@vandentolopticiens.nl

www.vandentolopticiens.nl

Traditie in kwaliteit

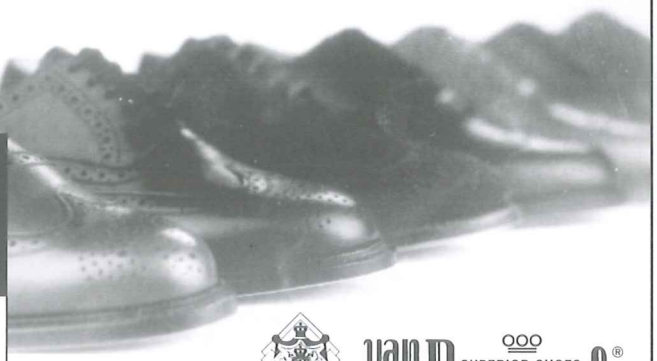

HAN LANDMAN

TOPSHOE.NL

Lindenlaan 3 • 1271 AV Huizen • tel 035 52 51185

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING HOFLEVERANCIER

van Bommel SUPERIOR SHOES SINCE 1734

IETS TE VIEREN?

theater, jubilea, trouwlocatie, bijeenkomsten, recepties

De Boerderij Huizen

Hellingstraat 9, 1271 VA Huizen
T: 035 525 62 52
E: boerderij@spant.org
I: www.deboerderijhuizen.nl

Westland Verzekeringen
Makelaars in Assurantiën

Golfstroom 18
Postbus 38
1270 AA Huizen
Tel.: 035 5261370
Fax: 035 5240384

Westland Verzekeringen Digitaal
info@westland-verzekeringen.nl
www.westland-verzekeringen.nl

Limburg Stirum en Van der Duyn van Maasdam) die de eerste stappen namen, welke leidden tot een onafhankelijk Nederland met een Oranjevorst aan het hoofd.
De Graaf van Limburg Stirum kwam den prins reeds aan het strand te Scheveningen begroeten.

10. *Van der Duyn van Maasdam*, die met zijn rijtuig den prins afhaalde van de pastorie te Scheveningen, waar de prins was afgestapt.

11. *De Voerman Jacob van der Duyne* die met zijn wagen in zee reed om den prins van de sloep te halen.

12. *Een Visscher*, die, zijn ongeduld niet langer kunnende bedwingen, de zee inliep om den prins het eerst te kunnen begroeten.

13. *Een Student*, die op den wagen des prinsens sprong en, zwaaiende met een oranjevlag, uitriep: "Alle jongens van Nederland roepen Oranje Boven".

14 en 15. *Twee Herauten*, die de komst des prinsen zullen bekend maken.

16 - 27. *Kolonel De Witte Thulling* met 11 leden der Nationale garde.

De landing van den prins zal, voorzoover de plaatselijke gesteldheid en andere omstandigheden het veroorloven, een getrouwe nabootsing worden van de landing te Scheveningen in 1813.

De Optocht. Onafhankelijkheidsfeesten, Huizen.

Daar het strand te ondiep is voor een oorlogsfregat, zullen 14 visschersschepen de plaats innemen.

De vloot komt ongeveer drie uur voor het strand, waarop het eerst Fagel en Perpondier aan land gaan om des prinsen komst aan te kondigen. De herauten roepen het volk op om hierbij tegenwoordig te zijn.

Fagel en de Perpondier begeven zich naar het huis, waar de reeder Pronck zich bevindt, en maken hem bekend met de tegenwoordigheid van den prins aan boord van The Warrior. Pronck roept zijn mannen, waarop de wagen wordt gereed gemaakt en versierd.

Pronk gespt zijn degen aan, doet de oranjesjerp om en stijgt te paard, waarna de wagen naar het strand rijdt.

Ondertusschen is de prins in de sloep gestapt, welke door acht roeiers naar het strand wordt geroeid onder het gebulder der kanonnen.

De prins stapt over in de wagen, die in zee is gereden om den prins over te nemen en onder het spelen der muziek rijdt de prins naar den oever.

Alvorens hier te komen stapt een visscher in zee om den prins de hand te kussen en zoo de eerste welkomstgroet uit het vaderland te brengen.

Op den oever gekomen, wordt de prins toegezongen door de schoolkinderen, terwijl een student met oranjevlag op den wagen springt en "Oranje Boven" roept.

Onderwijl komt van Limburg Stirum te paard aangereden om den prins te begroeten.

Daarna gaat de stoet in optocht naar de pastorie te Scheveningen (het feestterrein.)

Voorop gaan de herauten te paard.

Dan komt de muziek, waarachter de wagen met den prins en het gevolg, terzijde waarvan de heeren van L. Stirum en Pronk te paard rijden, terwijl de nationale garde onder kolonel Thulling.

In de pastorie te Scheveningen stapt de prins af om te wachten op het rijtuig uit den Haag. Hier wordt hij ontvangen door den predikant van Scheveningen en door de heeren Fagel en de Perpondier.

Dit oogenblik van wachten maakt de historisch-Allegorische optocht zich ten nutte om zich op te stellen.

Van der Duyn van Maasdam komt in zijn landauwer aangereden, terwijl ook voor het gevolg landauwers komen.

Ongeveer half 4 uur **Optocht,** opstelling op het feestterrein.

Deze optocht bestaat uit:

1. Herauen
2. De afd. Volksweerbaarheid.
3. 1e Landouwer: *de prins* met van der Duin van Maadam, Fagel en de Perpondier. Rechts van deze koets rijdt graaf van Limburg Stirum en links Jacob Pronk.
4. 2e Landouwer: de Commandant van de "Warrior", 2 Engelsche hoofd-officieren en 1 adjudant.
5. 3e koets: het bestuur der Feestcommissie.
6. 4e Koets: de leden v.d. Haar, Kooiker, Nadort, A. Rebel Jz.
7. 5e Koets: H.J. Rebel, H. Schaap Lz. en H. Teeuwissen.
8. Het Christelijk Fanfarecorps.
9. De historische groep, voorstellende:
   a. Prins Willem I (de Zwijger), zijn broeders
   b. Jan de Oude,
   c. Graaf Hendrik en
   d. Graaf Adolf,
   e. eenige vaandrigs,
   f. een trompetter en
   g. soldaten.
10. Afd. Kleederdrachten.
11. Wagens en vereenigingen:

1 Jongelingsvereeniging.
2 Patrimonium, voorstellende 4 bouwvakkers: smid, timmerman, metselaar en schilder.
3 Geheelonthouders-vereeniging: Bestrijding van het alcoholisme.
4 Crescendo.
5 Onderlinge hulp: Ned. Maagd met 11 provinciën.
6 Bakkersvereeniging: Het Bakkersbedrijf.
7 Gymnastiekvereeniging.
8 Concordia.
9 Visschersvereeniging: Het Visschersbedrijf.
10 Vischventersvereeniging Amsterdam-Haarlem en omstreken: voorstellende 1813-1913.
11 Mandenmakersvereeniging: Het Mandenmakersbedrijf.
12 Pomona: Ooft en groenten.
13 Harpe Davids.
14 Het Boerenbedrijf: dorschen.
15 Het Boerenbedrijf: wannen.
16 De Boerenbond: Godin Ceres.
17 Excelsior en de Lofstem.

De te volgen weg:

Van af het feestterrein - Havenstraat tot aan de Wed. H. Kruimer - Langestraat tot aan Gerrit Jan van den Born - achter vischrookerij W. Veerman - langs zuidzijde huis P. Spilt - tot aan Lindenlaan tegenover P. Keijer - Lindenlaan om den hoek J. Hoogvorst - Gemeentehuis - om de Herv. Kerk - langs pastorie - Weeshuis - H. Brasser Wz. - langs ten zuiden Hendrik Jongerden Jz. - G. Magrijn - langs

Gers Teeuwissen - Achterbaan tot huis Burgemeester - Voorbaan tot H. Wouda - langs Gers. Teeuwissen - G. Magrijn - rookerij P. Veerman naar feestterrein alwaar de stoet wordt ontbonden.

☛ PRIJZEN ☚

Iedere wagen in den optocht stort één gulden.
Voor de mooist versierde en aardigst uitkomende groep worden prijzen beschikbaar gesteld van: eerste prijs *f* 12.--, tweede *f* 8.-- en derde *f* 5--.
Prijsuitdeeling op het feestterrein 's avonds 7 uur.

's Avonds 8 uur. **Lichtstoet met muziek.**
Opstellen op het Feestterrein.
Deelname vrij voor ieder, voorzien van lichtgevende lampion of ander lichtgevend voorwerp. Ontbinding in het dorp.

EINDE VAN DEN EERSTEN DAG.

Tweede dag.

Om half 9 aantredden van de Schoolkinderen, ieder bij zijn eigen school, opstellen voor de optocht aanvangende bij de school van den Braber. Vandaar rondgang door het Dorp, met muziek aan het hoofd.

Aankomst op het Feestterrein ongeveer half elf uur.

ONTHAAL VAN DE KINDEREN
op Limonade en Krentenbollen. Vrij of gereglementeerd Spel-, Tombola- of Wedstrijden om PRIJZEN.

's Middags 2 uur **Optocht** der deelnemers aan de volksspelen --- Muziek.

Gymnastiekvereeniging.
Deelnemers aan het ringsteken op het paard.
" " " " op de sjees.
" " " tonsteken voor jongens.
" " " turfslaan voor jongens.

Wedstrijden op het terrein.

A. 3 UUR. **Ringsteken op het losse paard**
Deelnemers: Hendrik Boor Jacz., Jac. Mulder, Hendrik Veerman Lz., Jac. Mulder Bz. de jongste, Dirk Kruimer Dz.
Subcommissie: G.J. Rebel, A. Vos GJz.*, H. Schaap, D. Boerhout*, W. v.d. Haar*
Prijzen: *f* 5.--, *f* 2.50, *f* 1.--.

B. 4 UUR. **Ringsteken op de Sjees.**
Deelnemers: Gijsbert Kruimer Cz., Willem Schaap Tz., Martina H. Brouwer, Frederik Roodhart, Jan Rebel Dz., Gerrit Rebel Dz. Aart Kruimer, Gijsbertje Visser Jacd., Jacobus Hoedeman, Jan Horst Gz., Jac. Rebel Adrz., Corns Schipper Jacz. Gerrit Rebel Jacz., Hendr. Vlaanderen Jr. Willem Rebel Wz., Jac. Kos Jacz. Gerrit Bos Johz., Gerard Voorsluijs, Hendrik Kooij, Willem Hogenbirk, Jan Spilt Pz.
Subcommissie en Jury als voren.

Prijzen: *f* 15.--, *f* 12.--, *f* 10.--, *f* 8.--, *f* 6.--, *f* 4.--.

Nog worden prijzen uitgeloofd van *f* 5.--, *f* 2.50 *f* 1.— voor de mooist versierde sjees.
Jury: het Bestuur der Vereeniging.

Ongeveer 3 UUR wordt aangevangen met **Wedstijden door Gym. en Schermvereeniging.**
a. Driekamp. I. Wedloop met hindernissen. II. Polsstok hoogspringen.
III. Vertesprong.

Groepen te geven door de Schiet- en Weerbaarheidsvereeniging Ned. en Oranje.
I. Overvalling van het feestterrein. II. Wij zijn gered. III. In het heetst van het gevecht. IV. Verzorging der gewonden. V. De vlag in nood. VI. Gevallen, zijn roeping vervuld.

Behendigheidswedstrijd. I. Vlug kleeden in tenue. II. Het springen over een sloot. III. Vuren op den hen achtervolgenden vijand. IV. Het klauteren over een schutting. V. Het loopen over een smalle plank. VI. Het medevoeren van een gewonde kameraad.

C. 4.30 UUR. **Tonsteken** voor jongens boven 16 jaar.
Deelnemers: Aart de Lange Az. Gerbert Moll Dz. Pieter Kos Pz. Gerbert Rebel Gijbz. Lamb. Boor Jacz. Gerr. Schaap Hz. Gijsb. Westland Pz. Jacob Bakker Jan Jongerden Gosenz. Dirk Rebel Mz. Harmen Zeeman Hz. Dirk Veerman Lz. Tijmen Kos Jacz.

Subcommissie: H. Kooiker*, H.J. Rebel, J. Schaap*, A. Rebel*
Prijzen: kunstvoorwerpen van *f* 5, *f* 4, *f* 3, *f*2. *f* 1.

D. 5 UUR. **Turfslaan** voor jongens van 12 - 14 jaar.
Deelnemers: Dirk Teeuwissen Gerbz. Klaas Moll Jacz. Klaas Brasser Jz. Jan Vos Cz. Jan Kos Jz. Tijmen Schaap Jacz. Jac. Hagedoorn Hz. Jan Bout Gijsbz. Gerb. Zeeman Hz. Hendrik Heijnen Janz.
Subcommissie: C. Kuijsten*, W. v.d. Haar, K. Braber*, J. v. Ham, G.J. Rebel.
Prijzen: Kunstvoorwerpen van 3, 2 en 1 gulden.

Prijsuitdeeling 7 uur.

* Juryleden.

's Avonds half 8 uur. *1. Apotheose aan Hare Majesteit de Koningin.*
2. Ladder-, Toestel- en Staafoefeningen.
a. Brugstand. b. Ladderstand. c. Paardstand. d. Staafstand. e. Ladderstand.
Alles op het feestterrein verlicht door bengaalsch vuur en ander vuurwek.

Half 9 uur.

BIOSCOOP-VOORSTELLING
te geven door de H.H. Albert Frères.

Toerisme en Huizen in de vorige eeuw - vervolg

In de vorige twee Ratels werd aandacht besteed aan een brochure van de tochten met het stoomjacht de Volharding in 1933 van Huizen naar Volendam en Marken. Inmiddels hebben we nog twee brochures gevonden, zo te zien van 1935/6 en 1937. Ook hierin advertenties en beschrijvingen van de diverse tochten, maar uitgevoerd door de twee stoomjachten IJselmeer I en II van een andere firma! Naast elkaar leggen van de brochures geeft de volgende informatie.

Pleziervaartonderneming "Volharding" had als adres Voorbaan 36 en als telefoonnummers 1 en 122, telegramadres: Volharding Huizen. Vertrek van de tweede ligplaats in de haven.

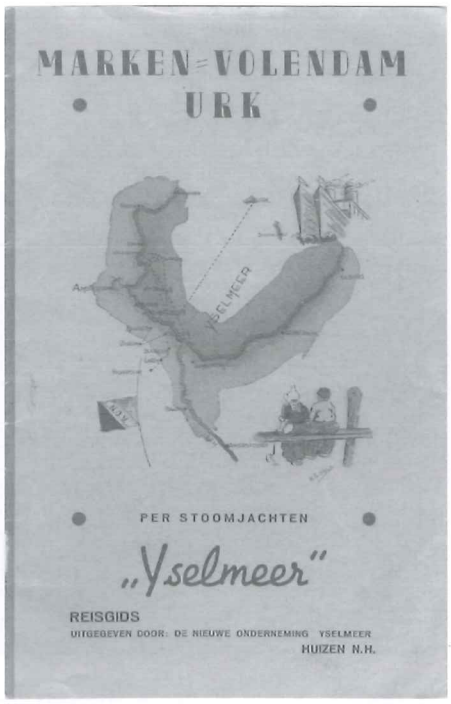

Behalve de beschreven tocht naar Volendam en Marken waren er zomeravondtochten die volgens de Reisgids nader bekend gemaakt zouden worden.

De vier boottochten met de stoomjachten IJselmeer I en II werden uitgevoerd door de "Nieuwe Onderneming IJselmeer", Dir. Gebr. P. & G. v. Hensbergen - Huizen N.H., met eerst als kantooradres Atelierweg 4, Blaricum, tel. Laren 736, en in 1937 Hooghuizenweg 12, tel. Huizen 436. Het aanbod is uitgebreider dan voor de Volharding. (1). Huizen - Marken - Volendam v.v., (2) Huizen - Eiland Urk v.v., (3). Amersfoort - Baarn - Marken - Volendam v.v. en (4) Zomeravond-Rondvaarten vanuit Huizen over het IJselmeer. Opmerkelijk is dat tocht (3) begint bij het treinstation in Amersfoort, omschreven als: . :
"EEN TOCHT VOL AFWISSELING Van Amersfoort (vanaf het station Buurtspoor) per luxe touringcar via Soest, Mooi Baarn, Laren, Bussum naar Huizen in 't schoone Gooi; vervolgens per Stoomjacht 'IJselmeer' naar Urk, het eiland dat gaat verdwijnen (bezichtiging v.h. eiland en inpolderingswerken) of naar Marken-Volendam (met rondrit door het Gooi vóór vertrek der boot) en bezichtiging van Huizen na aankomst der boot."

Kennelijk was er concurrentie ontstaan. Er zijn verhalen bekend dat toeristen al ver vóór de haven benaderd werden om kaartjes te kopen voor de ene of de andere boot. Misschien weten onze lezers daar meer van? Er is veel overeenkomst tussen de reisgidsen, bij voorbeeld ook de reisgidsen van de Nieuw Onderneming IJselmeer hebben sfeervolle tekeningen en beschrijvingen van de tochten. Zij hebben echter geen voorwoord van de burgemeester van Huizen meer! Het wervende stukje over de Zomeravondtochten met de IJselmeer I of II volgt hieronder.

Wendy van Noppen en Janny Stevens

Tocht 4

Zomeravond-Rondvaarten vanuit Huizen over het IJselmeer.
(route monding Eem en óf fort Pampus) duur der tocht pl.m. 2 uur

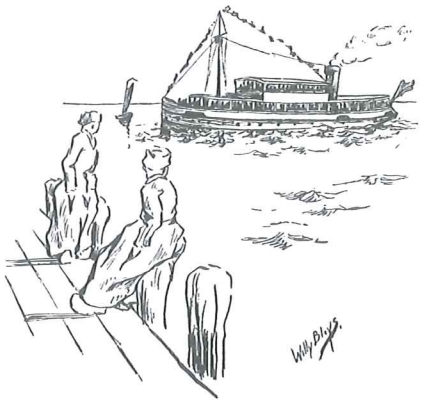

Zomeravond-rondvaarten op het IJselmeer! - Het kan niet anders of dit roept reeds visioenen bij U op van de maanblanke, zachtrimpelende zee, de ondergaande zon haar laatste stralen werpend op het prachtige, nu blauwwazige, kustlandschap.
Romantisch zijn deze tochten zeker, maar óók er vooral **gezellig!** Er is goede muziek aan boord en in het schijnsel van de intieme Japansche verlichting brengen we na een drukke werkdag in heerlijke rust een paar intens genotvolle uren op het water door. Hoe verkwikkend is het niet, vooral na een warme dag, de frissche zomeravondlucht langs onze slapen te voelen. - In heel de sfeer aan boord kunt Ge beluisteren wat elke passagier voelt, en in zijn opgewektheid tot uiting tracht te brengen; een intiem genieten. Wilt Ge in Uw Gooi-vacantie of als Gooi-bewoner na een moeilijke werkdag een ontspanning als géén ander... we raden U aan: maak een Zomeravondvaart van de N.O.IJ. mee, en Ge zult méér dan tevreden zijn. - Zóó tevreden dat Ge het zeer waarschijnlijk niet bij één tocht zult laten!

Gevelstenen en muurankers

(vervolg Ratel van december 2013, blz. 18)

Als aanvulling op de foto's van muurankers stuurde Harmen Kos informatie uit zijn familiegegevens en foto's en een schets van de huizen Hellingstraat 15, hoek Vissersstraat 26. (Twee foto's zijn hierbij afgedrukt.)
Beide huizen werden bewoond door zijn voorouders. Klaas Lambertz. Kos (1755-1824) woonde tot. zijn overlijden in 1824 in wat nu een gemeentemonument is: Hellingstraat 15, hoek Vissersstraat. In de overlijdensakte staat: Alhier, nr. 115. Het woonhuis is waarschijnlijk gebouwd omstreeks 1690. Jacob Harmensz. Kos (1693-1733) woonde in het huis Vissersstraat 26. Volgens de muurankers zou dit gebouwd zijn in 1651. In 1824 stond het in het kadaster vermeld als sectie C nr. 100.

Toelichting van Henk Schipper (Werkgroep Archief):
Het jaartal op de gevel van Visserstraat 26 is wat raadselachtig. In de verzameling beschrijvingen van gevelstenen is dit verwerkt als: Vissersstraat 26. Woonhuis. Jaartal met gele steentjes aangegeven, laatste cijfer niet meer aanwezig: 165. of 164.

Het betreft eigenlijk geen gevelsteen. Maar het zijn wel steentjes die een jaartal aangeven. Door een uitbreiding aan het huis is de laatste cijfer weggevallen. Volgens Paul Schiffers is het 1651, maar Klaas Westland noemt het in de Ratel (2003-4) een stokoude boerderij van ca. 1654. P. van de Broek schrijft in een ingezonden brief in een krant dat hij in het huis geboren is. Hij schrijft: "Op de gevel staan nog wel de cijfers 16 en ook nog een streep van de 7 en daarvoor hoort nog een 4 te staan. De

gevel is opgeknapt - ik denk tussen 1950 en 1960 en toen is de 4 weggelaten. Het bouwjaar is 1647." Uit oogpunt van symmetrie lijkt het dat er direct rechts naast het raam een cijfer geweest moet zijn. Dat zou een 4 kunnen zijn. Het is in ieder geval het vroegste jaar dat in Huizen op een gevel gevonden is. Het lijkt toch een van de oude vissershuisjes, vroeger vaak bewoond door vissersknechten. Het huis heeft een mooi met gele stenen versierde gevel waaraan al veel aan- en verbouwd is. Over de geschiedenis is verder weinig bekend.

Bronnen: Huizer Courant 13-04-2000
Paul Schiffers: In Huizen staat een huis, Huizen 1993
De Ratel 2003-4
Krantenknipsel uit de Vrij, zonder datum

Wij houden ons aanbevolen voor ons nog onbekende gevelstenen of 'eerste stenen'.

Henk Schipper
tel. 035 5262330

Als er wat te vieren valt, even naar uw slijter

Wijnhandel-slijterij

WIJNEN LIKEUREN GEDISTILLEERD
JOH. v.D. HULST
Huizen Bieren - Limonades

RELATIE-GESCHENKEN

Anno 1936

in 't Hart van Huizen

Achterbaan 36, 1271 TZ
Tel. 035 - 525 33 84

Verhuur complete mobiele BIERTAP-INSTALLATIE, glaswerk etc.
Dé adviseur van gastvrije mensen.

World Fashion

Bunschoten

to B or not to B . . .

Havenstraat 13, 1271 AB Huizen. Tel. 035 - 525 35 59
www.bunschoten-herenmode.nl

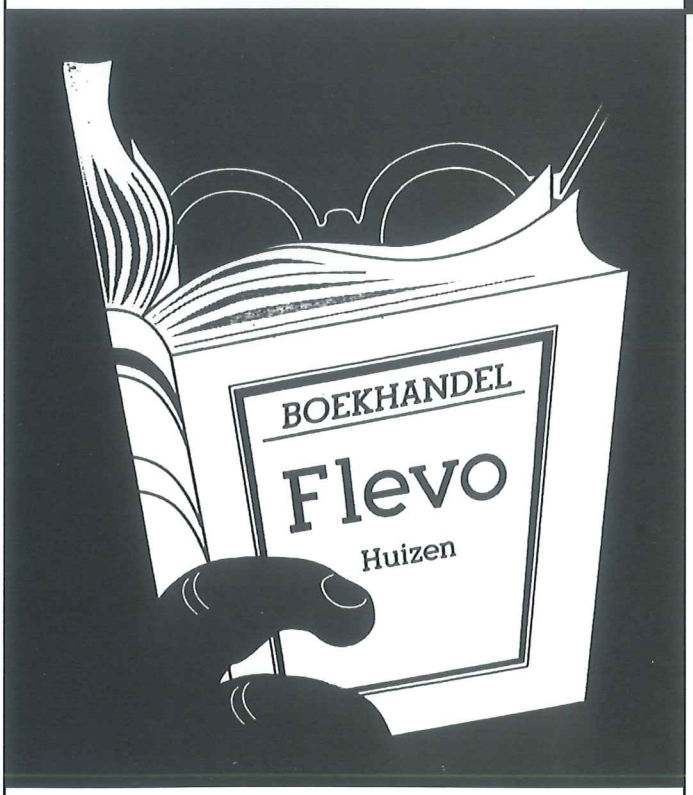

VOORBAAN 35, 1271 RR
TEL. (035) 525 33 09

MTC
MULTI THERAPEUTISCH CENTRUM

Uw specialist
in houding en beweging

Praktijken in Huizen voor:
Fysiotherapie, Oefentherapie en Ergotherapie.

Schaepmanlaan 5,
Hugo de Grootsingel 1,
De Ruyterstraat 7.

www.mtchuizen.com | 035 52 41 389

Riool verstopt?

Bel 035 - 525 23 19

24 uurs service

- Snelle ontstoppingsdienst voor particulieren, bedrijven en overheid
- Leidinginspectie met behulp van camera
- Stankoverlast opzoeken zonder breekwerk
- Aanleg, vervangen en reparatie van riolen
- Reinigen van hoofdriolen en straatkolken
- Onderhoud en reparatie van pompen en rioolgemalen
- Ledigen en reinigen van olie-afscheiders
- Ledigen en reinigen van vetafscheiders
- Eigen verwerkingsinstallaties voor div. afvalwaterstromen uit rioolsystemen

www.teeuwissen.com

Bestevaer 50, 1271 ZA Huizen Tel. 035 - 525 23 19 Fax 035 - 524 09 82
Mercuriusweg 39, 3771 NC Barneveld Tel. 0342 - 425 678 Fax 0342 - 425 677

TEEUWISSEN
rioolreiniging